

EDUCATIEF PAKKET OVER DE JEUGDBEWEGING

JEUGDBEWEGING IN DE KLAS

Een samenwerking van:

LESVERLOOP

Duur 50 minuten (één lesuur) (zonder spelactiviteit)

Doelgroep lager onderwijs (onderbouw/bovenbouw)

Materiaal

- Handleiding
- Een laptop of klascomputer met boxen om het geluidsfragment af te spelen + de geluidsfragmenten gedownload van dagvandejeugdbeweging.be of spoorzesindeklas.be
- Bijlage 1: *Talentenlijst* (voor de leerkracht)
- Bijlage 2: *Talentenlijst Kaartjes*
- Bijlage 3: *Activiteitenlijst* (voor de leerkracht)
- Bijlage 4: *Stellingen en Antwoorden* (voor de leerkracht)
- Bijlage 5: *Kaartjes met eigenschappen en foto's van de jeugdbeweging* (voor leerlingen van de onderbouw)
- Bijlage 6: *Lei en krijtje* (voor leerlingen van de bovenbouw)
- Bijlage 7: *Spelfiches* (voor de leerkracht)
- Bijlage 8: *Achtergrondfiche Jeugdbewegingen* (voor de leerkracht)

Mogelijke voertaak (naar aanleiding van Dag van de Jeugdbeweging): jeugdbewegingskleren aantrekken

Eindtermen (lager onderwijs en buso) Dit lesspakket sluit aan bij de leergebiedoverschrijdende eindtermen, nl. de sociale vaardigheden (1.1; 1.2; 1.7 en 3), en bij Wereldoriëntatie - Mens (3.1; 3.3; 3.7 en 4.8).

Lesdoelen

Algemeen: Het doel van dit lessenpakket is om alle kinderen te laten kennismaken met de vrijetijdsbesteding 'jeugdbeweging'. De motivatie voor dit lessenpakket is dat de jeugdbeweging een methodiek is die elk kind heel wat extra ontwikkelingskansen kan geven. Door op school een kennismaking te organiseren ontdekken ook leerlingen die de jeugdbeweging niet van thuis uit kennen wat dat hen kan bieden.

- De leerlingen verwoorden hun talenten. De leerlingen ontdekken dat in de jeugdbeweging veel verschillende talenten aangesproken worden.
- De leerlingen ontdekken dat een groep vormen een belangrijk element van de jeugdbeweging is.
- De leerlingen leren de kenmerken en de meerwaarde van de jeugdbeweging kennen.
- De leerlingen maken kennis met de jeugdbewegingen in hun buurt.
- De leerlingen ontdekken dat jeugdbewegingen veel gemeen hebben.
- De leerlingen verwoorden de talenten van hun medeleerlingen. (bovenbouw)

Vorbereiding

- Leg contact met de jeugdbewegingen in je buurt. Vraag hen of ze willen langskomen in de klas of op het jeugdverblijf waar jullie op uitstap zijn, om zich voor te stellen. Overloop met hen de bedoeling van de les.
- Ken je de jeugdbewegingen niet helemaal? Neem dan de achtergrondfiche in bijlage 8 door. Je kan ook raad vragen aan de uitbater van het jeugdverblijf waar je verblijft. Op dagvandejeugdbeweging.be kun je doorklikken naar de verschillende organisaties en zo informatie verzamelen. Als er maar weinig kinderen lid zijn van zo'n organisatie kun je via die site ook op zoek naar beeldmateriaal over wat een jeugdbeweging is.

Differentiatie

Differentieer je les naar:

- De jeugdbewegingen in je buurt.
- De kinderen in je klas: kennen veel kinderen de jeugdbeweging of is dat voor hen een relatief onbekend fenomeen?

Differentiatie is mogelijk door bijvoorbeeld die stellingen er uit te lichten die belangrijk zijn voor de context van je klas. Als er bv. geen enkele leerling in de jeugdbeweging zit, is het moeilijk om vanuit hun eigen ervaringen te vertrekken (zie deel 1). Je kunt dan aan de hand van enkele foto's vragen wat het bij hen oproept.

1	<p>Zijn er leerlingen die hun bewegingskleden dragen voor deze les?</p> <p><i>Jaarlijks is er ook een Dag van de Jeugdbeweging. Dan tonen heel wat leden dat ze bij een jeugdbeweging zijndoor hun bewegingskleden aan te trekken. Het is ook de dag waarop we de nieuwsgierigheid van andere kinderen willen prikkelen en hen laten proeven van hoe het er in een jeugdbeweging aan toe gaat.</i></p>	5'
<p>2</p> <p>Bijlage 1: Talentenlijst</p> <p>Bijlage 2: Talentenkaartjes</p> <p>Bijlage 3: Activiteitenlijst</p> <p>geluidsfragment 1 en 2</p>	<p>Vertel de leerlingen dat je een heel bijzonder telefoontje kreeg: een paar nieuwsgierige leiders en leidsters van de jeugdbeweging willen de kinderen uit de klas graag leren kennen.</p> <p>Geluidsfragment 1 waarin leiding zich voorstelt De leiding wil graag weten wat de kinderen goed kunnen.</p> <p>ONDERBOUW De leerkracht heeft een lijst met talenten (bijlage 1). Wie kan hoog springen? Wie knutselt graag? Wie heeft een goeie zangstem? De leerkracht geeft elke keer drie talenten waaruit de leerlingen kunnen kiezen door bijvoorbeeld bij 'hoog springen' hun voet, bij 'graag zingen' hun poep en bij 'mooi tekenen' hun hand in de lucht te steken. De juf schrijft alle talenten die in de klas aanwezig zijn op het bord. Vervolgens neemt de leerkracht de lijst met activiteiten uit de jeugdbeweging erbij en overloopt samen met de leerlingen welke talenten op het bord gebruikt kunnen worden voor welke specifieke activiteit. Als een talent gebruikt kan worden, kan de juf het omcirkelen.</p> <p>BOVENBOUW Opdracht per twee: vooraan in de klas of buiten liggen er kaartjes met vaardigheden. De kinderen kiezen telkens een kaartje voor zichzelf en een voor de partner met wie ze samenwerken. Ze wisselen van partner. Zo hebben ze vier kaartjes in handen. Vervolgens geeft de leerkracht een voorbeeld van een activiteit in een jeugdbeweging (bijlage 3). Leerlingen die denken dat hun talent daarbij van pas kan komen, steken hun kaartje in de lucht.</p> <p>Geluidsfragment 2 waarin de leiding de leerlingen proficiat wenst met zóveel talent. <i>Er wordt uitgelegd dat in de jeugdbeweging elk talent evenveel waard is en dat ieder zo zijn of haar steentje kan bijdragen. Iedereen wordt uitgenodigd om te komen meespelen: iedereen is welkom om lid te worden. Vervolgens gaan we verder ontdekken wat dat nu precies is.</i></p>	15'
<p>3</p> <p>Bijlage 4: stellingen en antwoorden</p>	<p>ONDERBOUW Ren-je-rot (stellingenspel) Ga voor deze activiteit naar buiten of naar de turnzaal, of maak gebruik van de ruimte in de klas. De leerkracht leest een stelling voor. De leerlingen moeten laten zien of ze akkoord gaan of niet. Dat doen ze door naar een van de kanten van het spelterrein, de turnzaal of de klas te lopen. Wanneer de verplaatsing te groot of de ruimte te klein is, kun je de leerlingen laten kiezen tussen bijvoorbeeld op de stoel te gaan staan of op de grond te zitten voor respectievelijk akkoord en niet akkoord. De stellingen vind je samen met een basisantwoord in de bijlage. Ga zelf op zoek naar de stellingen die volgens jou het beste passen voor de context van jouw klas.</p> <p>BOVENBOUW In de jeugdbeweging doen we dus heel wat verschillende dingen. Maar kunnen de kinderen die er lid van zijn ook eens vertellen wat dat zo bijzonder maakt? En wat weten de kinderen die niet in een jeugdbeweging zitten over wat daar allemaal gebeurt? Maak op het bord een woordweb met alle elementen die de kinderen aanbrengen.</p> <p>Vervolgens spelen we ren-je-rot (stellingenspel) met de klas. Ga voor die activiteit naar buiten, naar de turnzaal of maak gebruik van de ruimte in de klas. De leerkracht leest een stelling voor. De leerlingen moeten laten zien of ze akkoord gaan of niet. Dat doen ze door naar een van de kanten van het spelterrein, de turnzaal of de klas te lopen. De stellingen vind je samen met een basisantwoord in de bijlage. Laat leerlingen die in jeugdbeweging zitten zelf proberen het antwoord te geven. Alle stellingen overlopen zal onmogelijk zijn. Gebruik daarom dingen die naar boven kwamen in het woordweb om aan te voelen welke stellingen de leerlingen belangrijk zullen vinden.</p>	20'

4

Bijlage 5: te verbinden kaartjes voor onderbouw met enerzijds kenmerken en anderzijds foto's.

Bijlage 6: een lei en een krijtje om een mindmap te maken

ONDERBOUW

Leg de kaartjes met foto's en kenmerken door elkaar in het midden van de kring. Hierop vinden de leerlingen de belangrijkste principes van de les. Laat hen de juiste woorden met de juiste plaatsjes verbinden.

BOVENBOUW

Verdeel je klas in vier groepjes en geef elk groepje een lei en een krijtje. Laat hen de – volgens hen – belangrijkste kenmerken van een jeugdbeweging erop noteren. In grote groep bespreek je vervolgens de vondsten. Ze kunnen hiervoor steunen op de informatie die ze net gekregen hebben uit de stellingen (het woordweb van deel 3 is ondertussen van het bord geveegd).

Afsluiter (zowel onder- als bovenbouw)

Stel de verschillende jeugdbewegingen in jouw buurt kort voor aan de hand van de werkblaadjes. Nog fijner is het natuurlijk als de leiding dat zelf kan doen. Vertel de klas dat ze de opdracht krijgen om hun ouders thuis iets te vertellen over de jeugdbeweging. Wat zullen ze hen vertellen?

10'

Bijlage 7: Spelfiches

Als het kan, dan is het natuurlijk heel fijn als de leiding zich zelf komt voorstellen en de spelactiviteit op de speelplaats mee begeleidt. Als er geen lokale groep kan langkomen, kun je ook zelf als leerkracht aan de slag met de bijgevoegde spelfiches.

ONDERBOUW en BOVENBOUW

Klasoverschrijdend (mogelijk, maar niet noodzakelijk):

Wat er heel bijzonder is aan jeugdbewegingen is dat je er naar hartenlust kunt spelen. De plaatselijke leiding heeft ons uitgenodigd om een aantal spelletjes uit te proberen op de speelplaats. We vragen de leerlingen van de oudste klassen die al lid zijn om zich te verdelen over de verschillende postjes zodat zij alvast kunnen voordoen hoe het spelletje in elkaar zit.

20' tot 50'
afhankelijk van
de tijd

Deze les werd uitgewerkt door Ellen Van Tendeloo en Emilie Deblock van Spoor ZeS i.s.m. de cel Continuïteit en Stad van Chirojeugd Vlaanderen en Trees Vandenbulcke vanuit de stuurgroep Dag van de Jeugdbeweging, waar de acht Vlaamse jeugdbewegingen deel van uitmaken. **Eindredactie:** Emilie Deblock en Daan Aerts | **Taalcorrectie:** Bart Boone | **Lay-out:** Jan Van Bostraeten

Vind meer leuke lessen voor het lager onderwijs op

SPOORZESINDEKLAS.BE

